

NOTAT

Oppdragsnavn:	[Oppdragsnavn]		
Oppdragsgiver:	Gjøvik kommune		
Kontaktperson:	Terje Helle (Norconsult)		
Emne:	Nye Biri barneskole og barnehage - vurderinger av naturmangfold		
Dokumentkode:	11130329-2021-001-20210629		
Ansvarlig enhet:	Miljø Oslo	Utført av:	Julie Kollstrøm Nguyen
Tilgjengelighet:	Åpen	Dato:	30.06.2021

SAMMENDRAG:

I dette notatet beskrives naturverdier i tilknytning til reguleringsområdet for Biri barneskole og barnehage. Naturverdiene er i hovedsak knyttet til restarealer av flomskog langs bekker som munner ut i Vismunda. Det har oppstått en dam nord i planområdet som kan ha spesiell verdi som leveområde for amfibier, med rødlistede arter i kantvegetasjonen. Influensområdet er rikt på fugleliv, deriblant hekkende hubro. Det er registrert svært mye fremmede arter på området. For å ivareta naturverdiene bør det tas hensyn i fuglers hekketid, flomskogsmark og dam må tas vare på og fremmede arter bekjempes eller som et minimum ikke spres ved anleggsarbeider.

REV.	DATO	BESKRIVELSE	UTARBEIDET AV	KONTROLLERT AV
0.0	30.06.2021		Julie Kollstrøm Nguyen	Nille R.S.Munthe-Kaas

1. NYE BIRI BARNESKOLE OG BARNEHAGE - NATURMANGFOLD

I dette notatet beskrives naturverdier innenfor detaljreguleringsområdet for nye Biri barneskole og barnehage, og tiltak for å ivareta naturmangfoldet i forbindelse med reguleringen.

1.1. KUNNSKAPSGRUNNLAG OG BEFARING

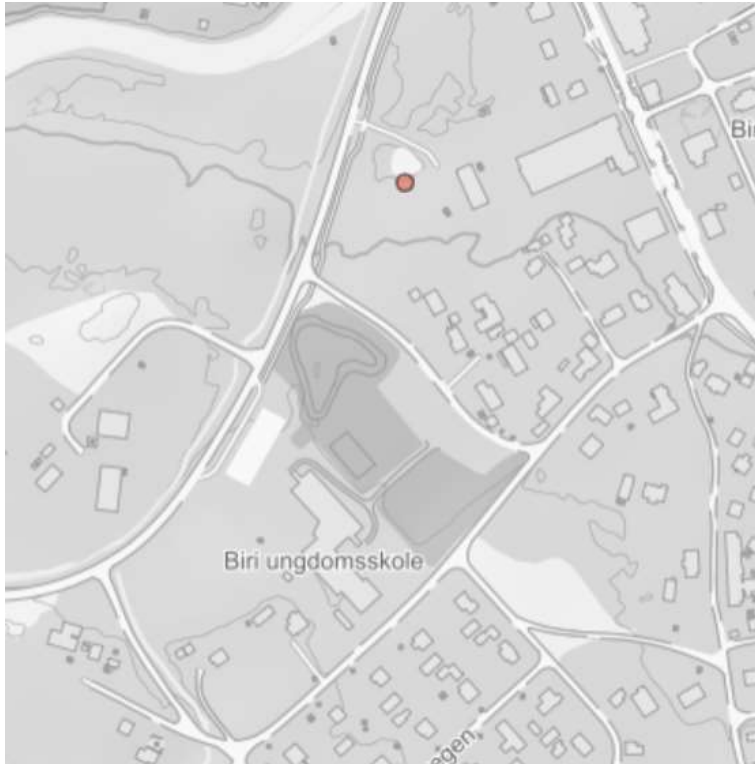
Dette notatet er basert på informasjon om naturmangfold fra offentlig tilgjengelige databaser som Naturbase kart (Miljødirektoratet) og Artskart 2.0 (Artsdatabanken) samt befaring gjennomført den 7. mai 2 og 24. juni av økolog Julie Kollstrøm Nguyen. Hoveddelen av befaringen ble gjennomført tidlig i vekstsesongen, på et tidspunkt der ikke alle karplanter er tilgjengelige for kartlegging. Deler av denne befaringen ble gjort sammen med Torunn Vigrestad i Biri bygdekvinne lag, som har bekjempet kjempespringfrø i området over flere år.

Området er tidligere kartlagt for fremmede arter i forbindelse med Statsforvalterens bekjempning av fremmede arter langs Vismunda (Alexandra Abrahamson, pers. medd.). Området ble også befart av Sweco i april 2021.

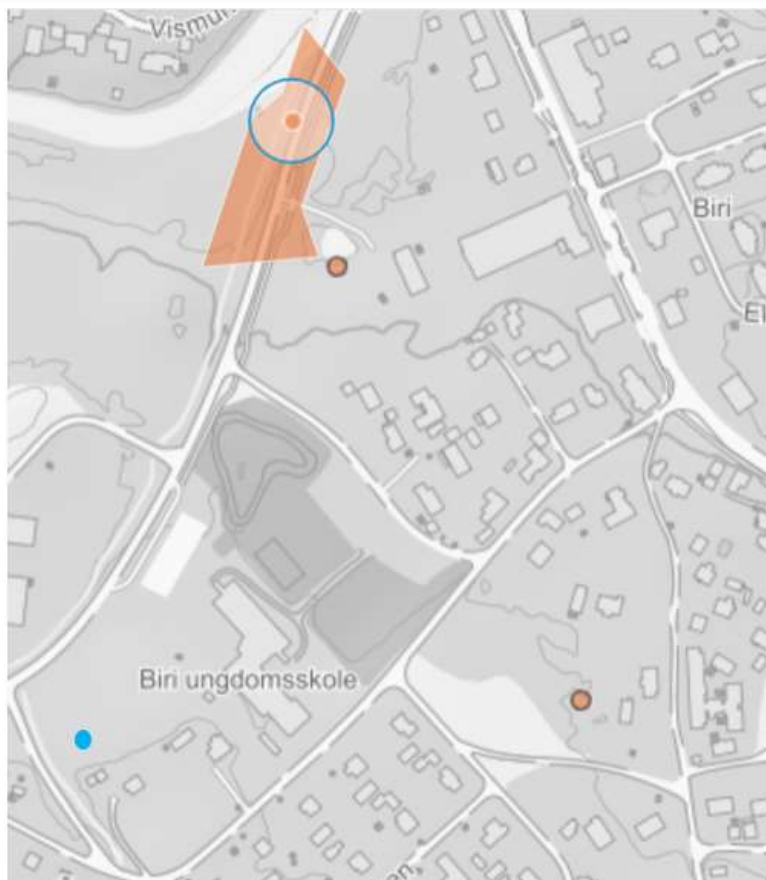
Reguleringsområdet består i stor grad av opparbeidede tomter, i form av hage, dyrket mark, park og tette flater. Langs veiene er det restarealer av skog og kantvegetasjon langs bekker. På barnehagetomt er det en «furulund» en gruppe eldre furutrær med naturlig skogbunn. Tomta er ryddet slik at den framstår med parkpreg. Det er observert rødlistet fugl og rødlistede karplanter tilknyttet fuktig skog innenfor plan- og influensområdet.

1.2. NATURVERDIER

Bekkene i planområdet, med tilhørende kantvegetasjon og flompåvirket mark, utgjør den viktigste naturverdien i området. De rødlistede artene som er registrert i området, doggpil (VU), skogsøtgras (VU) og kåltistel (NT) har tilknytning til flompåvirket mark, og disse resthabitatene utgjør et viktig landskapselement for spurvefugl som gulspurv (NT) som er registrert i området. Flomskogsmark er en sårbar naturtype som er i tilbakegang på grunn av flomsikringstiltak, veibygging og lignende arealbeslag. Vismunda, som bekkene drenerer til, er et viktig bekke drag der mjøsørret gyter.

Figur 1 Funn av skogsøtgras. Kilde: Artskart

Figur 2 Funn av kåltistel. Kilde: Artskart

Blått punkt er funn gjort under befarings. Arten ble ikke gjenfunnet på framtidige arealer for barnehage, da vegetasjonen holdes nede med gressklipper.

Det er registrert en rekke rødlistede fuglearter i influensområdet, som vipe (EN), rosenfink (VU), horndykker (VU), fiskemåke (NT), taksvale (NT), stær (NT) og sanglerke (VU). Hubro (EN) hekker innenfor influensområdet.

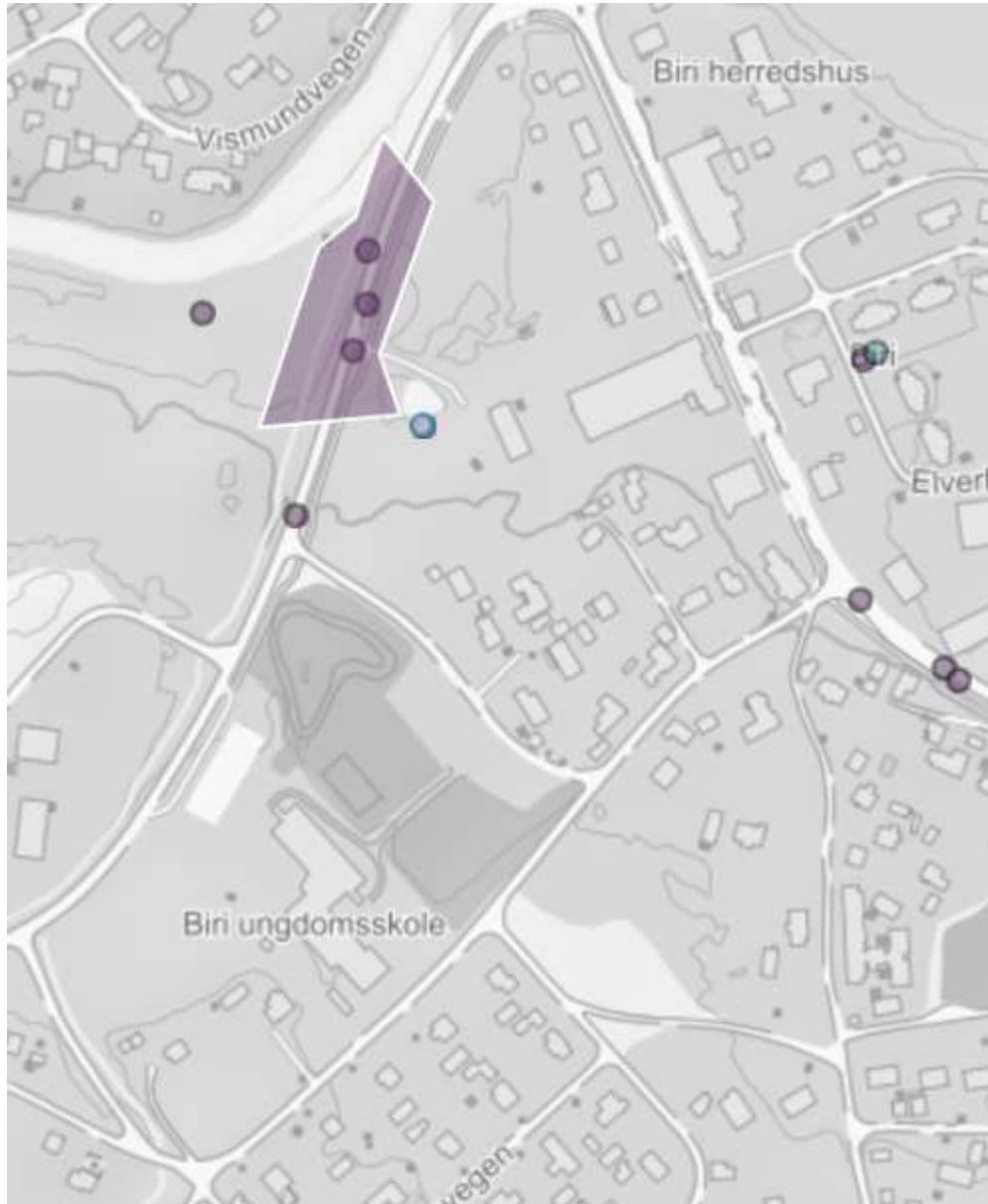
Furulunden er ikke forbundet med særskilte naturverdier, men er et fint landskapselement. Bunnsjiktet i furulunden består til dels av gress, og til dels av lyng. Lyng på sand er utsatt for slitasje fra tråkk. Gress er mer tråkkbestandig.

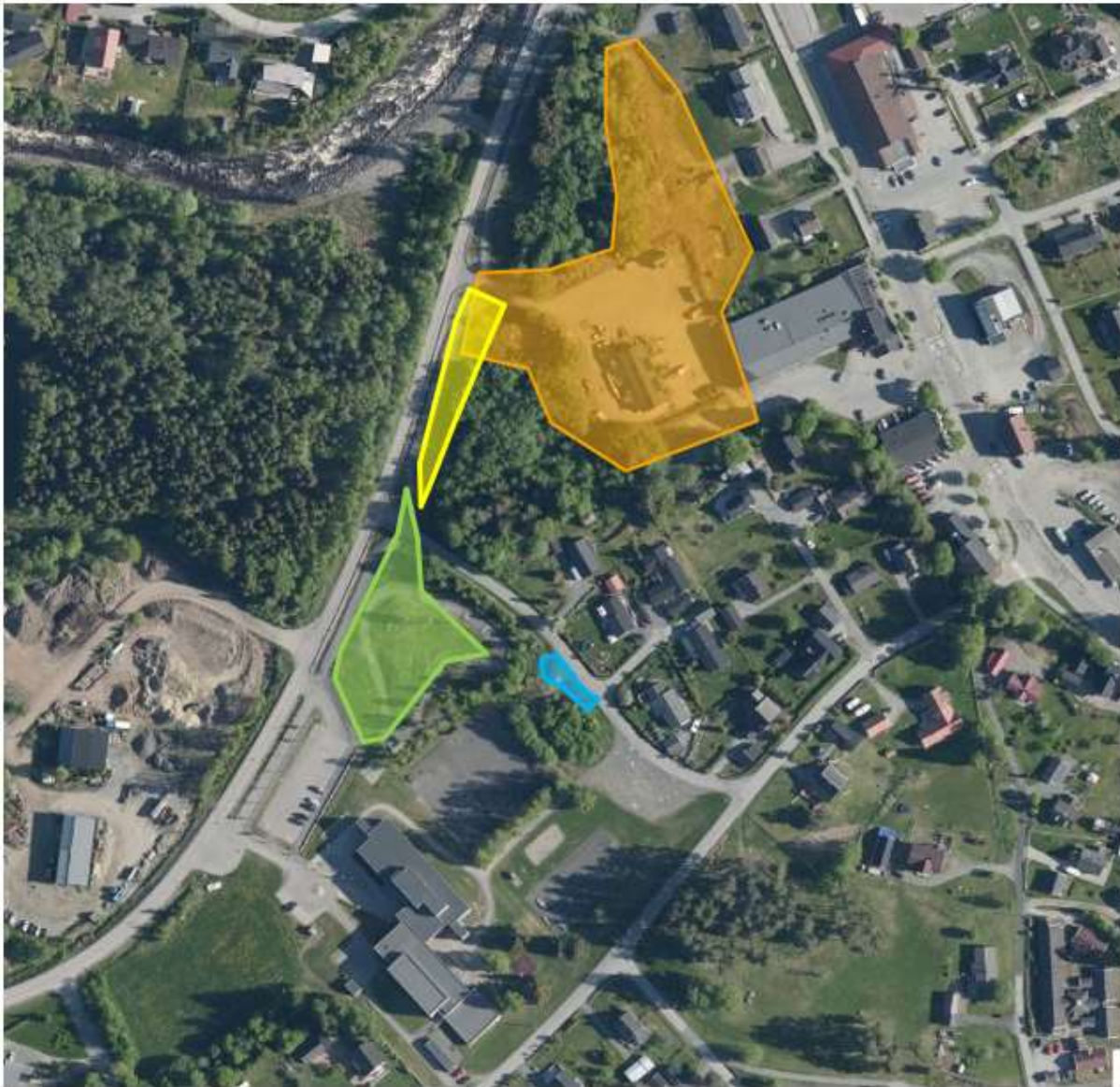
Figur 3 Furulunden som skal inngå i barnehagens utearealer.

1.3. FREMMEDE ARTER

Det er observert en rekke fremmede plantearter med høy og svært høy risiko for naturmangfoldet innenfor planområdet, trolig som en følge av utstrakt dumping av hageavfall. Utbredelsen av disse vises i Figur 5. I tillegg ble det observert rødhyll og alaskakornell i kantvegetasjon.

Figur 4 Tidligere registrerte fremmede arter i planområdet. Blått punkt ved dam er kanadagås, øvrige punkter er karplanter. Lilla felt viser utbredelse av legepestrot. Kilde: Artskart

Figur 5 Oransje område er arealer som er preget av dumping av avfall, herunder hageavfall, og som med stor sannsynlighet er infiserte av fremmede arter. Det har pågått bekjempelse av kjempespringfrø i området over flere år. Gult område viser arealer med forekomst av legepestrot, og grønt viser arealer der lupin og vinterkarse ble observert. I blått område ble förvalurt observert.

Anleggsarbeider, og i særdeleshet massehåndtering i forbindelse med anleggsarbeider, er en vektor for spredning av fremmede karplanter.

1.4. DAM VED FYLKESVEI 261

Nord i planområdet ligger en liten dam som forsynes av bekken som renner parallelt med fylkesveien og generell avrenning fra planområdet. Dammen oppstod ved etablering av VA-anlegg langs fylkesveg, da bakkens utløp/betongrør under fylkesvei er plassert høyere enn normal vannstand. Den rødlistede arten doggpil (VU) er registrert der bekken møter Vismunda, utenfor planområdet, men ble ikke observert innenfor planområdet.

Figur 6 Bakkens utløp er plassert så høyt i veikroppen at vannet samler seg i en dam.

Vegetasjonen rundt dammen består av gråor, hegg, selje, bjørk, rogn, istervier og arter som ofte finnes i skogkanter og sterkt påvirket engmark, som skogsvinerot, burot og åkertistel. Ved dammen vokser også en spisslønn. De rødlistede artene kåltistel og skogsøtgras er registrert ved dammen.

Dammen preges av forsøpling, og i krattet som omgir dammen vokser fremmede arter som rødhyll og alaskakornell. Også legepestrot har spredt seg fra veigrøft ned til dammen, og da kjempespringfrø enkelt spres med vann er denne også en trussel.

Figur 7 Dam og bekk med blomstrende spisslønn i forgrunnen

Figur 8 Bekk som forsyner dammen

Ved befaringen ble det observert amfibieegg i dammen, sannsynligvis av buttsnutefrosk. Dammen har potensiale som habitat for flere amfibiearter, og det anbefales at den kartlegges for amfibier, spesielt salamander.

For å forsterke dammen og omliggende flomskogsmarks kvaliteter, bør det ryddes for avfall og fremmede arter må fjernes. Dammen er avhengig av tilsig av overvann og, dersom den skal være et godt habitat for amfibier, at vegetasjonen i og rundt dammen skjøttes og begrenses. Fremmede arter må bekjempes. Vegetasjon utenfor dammen og dammens bredder bør for øvrig få utvikle seg naturlig, da død ved, kvister, greiner og annet organisk materiale har viktige funksjoner for amfibiene, og det er potensiale for naturlig forekomst av flere rødlistede arter.

1.5. TILTAK FOR Å IVARETA NATURMANGFOLDET

Gjenstående vegetasjon, og i særdeleshett kantvegetasjon langs bekker og dam, bør få stå i fred, med unntak av eventuell skjøtsel av vegetasjonen nærmest dammen dersom det gjøres funn av salamander. Bekjempelse av aggressive fremmede arter er viktig for å unngå at kantvegetasjonen forringes. Overvannet i området må håndteres på en slik måte at naturlig avrenning og vannføring i bekker ivaretas.

Figur 7 Forslag til hensynssone for bevaring av naturmiljø rundt dam. Hensynssonen må minimum omfatte dammens og bekkens kantvegetasjon.

Fremmede arter bør bekjempes, og ved utbygging må det gjøres tiltak for å unngå ytterligere spredning. Før anleggsarbeider tar til bør byggeområdet detaljkartlegges for fremmede arter, og det bør utarbeides en massehåndteringsplan som inkluderer tiltak som bekjempelse, vask av maskiner og utstyr samt håndtering av gravemasser som er infiserte med fremmede arter.

Hekkende hubro i nærområdet tilsier at det må tas spesielle hensyn i hekketida, som varer fra februar til september. Det er noe støyende aktivitet, som entreprenørvirksomhet, i området, og fugl i området er sannsynligvis habituert til denne støyen. Plutselige, høye lyder i forbindelse med for eksempel sprengning, spunting og peling må likevel unngås i perioden 1. februar til 31. august.

Furulunden som skal inngå i barnehagens uteområde bør beskyttes mot slitasje ved at ferdsel kanaliseres i stier, gjerne i kombinasjon med bruk av bark som slitelag. Gressdekket bør opprettholdes.

WSP Norge AS

 Gjenopprettelig signatur

X Julie Kollstrøm Nguyen

Utarbeidet av

Signert av: julie.kollstrom@wsp.com

 Gjenopprettelig signatur

X Nille R.S.Munthe-Kaas

Godkjent av

Signert av: Nille Ragnhild Staubo Munthe-Kaas

1.6. KILDER

Artskart, <https://artskart.artsdatabanken.no>. 28.06.2021. Funndata fra: Norsk botanisk forening og Norsk Ornitologisk Forening. Nedlastet fra Artskart.

Naturbase, <https://geocortex01.miljodirektoratet.no/Html5Viewer/?viewer=naturbase>. 28.06.2021.

Sweco 2021 Notat - Kartlegging og vurdering av naturmangfoldet i og langs Vismunda